

BEZPEČNOSTNÍ LIST

ODDÍL 1: IDENTIFIKACE LÁTKY / SMĚSI A SPOLEČNOSTI / PODNIKU

1.1 Obchodní název: **NORAT H**

1.2 Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití:

Rodenticidní voskovaný přípravek – požerové voskované maxigranule načervenalé barvy se zvýšenou odolností protivlhkosti k přímému použití na bázi účinné látky brodifacoum 50 mg/kg.

Příslušná určená použití: určen k hubení škodlivých hlodavců uvnitř (zejména) extrémně vlhkých objektů a vně objektů v jejich bezprostřední blízkosti.

Nedoporučená použití: Směs lze používat pouze pro určená použití.

1.3 Podrobné údaje o výrobcí a dodavateli bezpečnostního listu:

PelGar s.r.o.

Na Výsluní 2424/7

100 00 Praha 10

Email: info@pelgar.cz

Web: www.pelgar.cz

Tel: +420 274 770 944, +420 608 923 215

1.4 Telefonní číslo pro naléhavé situace:

Toxikologické informační středisko

Klinika nemocí z povolání

Na Bojišti 1, 120 00, Praha 2

Telefon: +420 224 91 92 93 – nepřetržitě, +420 224 915 402

Email: tis@vfn.cz

Informace pouze pro zdravotní rizika – akutní otravy lidí a zvířat.

ODDÍL 2: IDENTIFIKACE NEBEZPEČNOSTI

2.1 Klasifikace směsi

Směs není klasifikována jako nebezpečná ve smyslu nařízení 1272/2008/ES [EU-GHS/CLP].

2.2 Prvky označení:

Výstražné symboly nebezpečí: nejsou

Složky směsi k uvedení na štítku: Obsahuje: 50mg/kg brodifacoum

Standardní věty o nebezpečnosti:

EUH401 Dodržujte pokyny pro používání, abyste se vyvarovali rizik pro lidské zdraví a životní prostředí.

Pokyny pro bezpečné zacházení:

- P101 Je-li nutná lékařská pomoc, mějte po ruce obal nebo štítek výrobku.
- P102 Uchovávejte mimo dosah dětí.
- P103 Před použitím si přečtěte údaje na štítku.
- P233 Uchovávejte obal těsně uzavřený.
- P234 Uchovávejte pouze v původním obalu.
- P270 Při používání nejezte, nepijte a nekuřte.
- P220 Uchovávejte/skladujte odděleně od potravin, nápojů a krmiva pro zvířata.
- P273 Zabraňte uvolnění do životního prostředí.
- P280 Používejte ochranné rukavice/ochranný oděv/ochranné brýle.
- P262 Zabraňte styku s kůží.
- P264 Po manipulaci důkladně umyjte vodou a mýdlem.
- P301 + P310 **PŘI POŽITÍ:** Okamžitě volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
- P501 Odstraňte obsah/obal v souladu se zákonem.

2.3 Další nebezpečnost: Směs ani složky nejsou hodnoceny jako PBT nebo vPvB.

ODDÍL 3: SLOŽENÍ /INFORMACE O SLOŽKÁCH

3.2 Složky směsi

Název a chemický název složky	EC číslo EC Indexové číslo CAS číslo	Obsah (W/W) % hm.	Klasifikace dle 1272/2008/ES
Brodifacoum 4-hydroxy-3-(3-(4-bromo-4-biphenyl)- 1,2,3,4 tetrahydro-1-naphthyl)coumarin	259-980-5 56073-10-0	0.005	Acute toxicity, (Oral), Cat 1 Acute toxicity, (Dermal), Cat 1 STOT RE, Cat 1 Aquatic Acute Toxicity, Cat 1 Aquatic Chronic Toxicity (Cat 1) H300, H310, H372, H400, H410
Denatonium Benzoate	223-095-2 3734-33-6	0.001	Acute Toxic, (Oral), Cat 4 Acute Toxic, (Inhalation), Cat 4 Skin Irritant, Cat 2 Eye Damage, Cat 2 Aquatic Chronic, Cat 3 H302, H332, H315, H319, H412

2, 2'-Iminodiethanol	203-868-0 111-42-2	< 0.1 %	STOT RE, Cat 2 Eye Damage, Cat 1 H373, H318
----------------------	-----------------------	---------	---

Plné znění H-vět je uvedeno v oddíle 16.

ODDÍL 4: POKYNY PRO PRVNÍ POMOC

4.1 Popis první pomoci

4.1.1 Všeobecné pokyny:

Je-li nutná první pomoc, mějte připraven tento list nebo obalový štítek.

4.1.2 Při nadýchání:

Nepravděpodobný způsob expozice, intoxikace by nastala dlouhodobějším pobytem v prašném prostředí. Ukončit pobyt v tomto prostoru, udržovat postiženého v teple a klidu. Preventivně vyhledat lékaře.

4.1.3 Při styku s kůží:

Nepravděpodobný způsob expozice ve význačnější míře. U citlivých osob může (i když je to nepravděpodobné) vyvolat podráždění. Ihned odstranit veškerý kontaminovaný oděv. Omývat postiženou oblast nejdříve velkým množstvím vody, následně vodou a mýdlem, aby byl minimalizován kontakt s pokožkou. Ujistěte se, že kontaminované oblečení je důkladně vypráno před novým užitím. Forma přípravku možnost tohoto způsobu intoxikace výrazně omezuje.

4.1.4 Při zasažení očí:

Držte oko (oči) otevřené a vyplachujte velkým množstvím vody po dobu nejméně 15 minut. Držte přitom víčka široce otevřená pomocí palce a ukazováčku. V případě, že postižený nosí kontaktní čočky, vyjměte je před vyplachováním očí, jde-li to snadno. Vyhledejte preventivně lékařskou pomoc. Může vyvolat i podráždění, i když je to málo pravděpodobné.

4.1.5 Při požití:

Vypláchnout ústa vodou (pouze, je-li postižený při vědomí). Nevyvolávejte zvracení. Zvrací-li postižený sám, zajistěte stabilizovanou polohu a dohled do příjezdu lékaře, kterého je nutno informovat neprodleně.

4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky:

Při požití závažného množství může být reakcí akutní nevolnost, příznaky otravy antikoagulantem se však dostavují se zpožděním. Při prudké otravě se po několika hodinách až dnech objevuje krev ve stolici nebo moči, podlitiny (modřiny) na kůži nebo hematomy (krevní výrony) kloubů.

4.3 Pokyny týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření:

Výplach žaludku má smysl nejdéle 4 hodiny po požití. Antidotem je vitamin K1 – měl by být uplatněn lékařem a v místě, kde je pro další léčbu zároveň k dispozici nemocniční laboratoř pro sledování průběhu krevní srážlivosti. Při vážném podezření na otravu stanovte prothrombin (ne méně než 18 hodin po požití) – podobné studie o léčbě otrav antikoagulanty jsou na odborných pracovištích k dispozici.

ODDÍL 5: OPATŘENÍ PRO HAŠENÍ POŽÁRU

5.1 Hasiva:

Vhodná hasiva:

Pěna, hasicí prášek, kysličník uhličitý (sněhový přístroj), vodní mlha. Při rozsáhlém požáru užit pěnu nebo vodní mlhu. Zadržujte proud hasební vody užitím pytlů s pískem nebo vytvořených bariér ze zeminy.

Nevhodná hasiva: použití trysky, ostrý vodní proud.

5.2 Zvláštní nebezpečí: látka je spalitelná. Při hoření nebo expozici vysokým teplotám se mohou uvolňovat nebezpečné zplodiny.

5.3 Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče:

Použijte samostatný dýchací přístroj a vhodný ochranný oděv, rukavice a gumové boty. Pokud je možné, jímejte proud hasební vody pomocí dočasných bariér ze zeminy nebo písku, aby neproniknul do vodních toků nebo kanalizace.

ODDÍL 6: OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ NÁHODNÉHO ÚNIKU

6.1 Bezpečnostní opatření pro ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy:

Během odstraňování použijte osobní ochranné pomůcky (viz oddíl 8), zajišťující ochranu proti vdechovanému prachu - vhodný oděv, rukavice, boty, ochranné brýle a při možnosti vdechování prachu pomůcky, chránící dýchací trakt – respirátor nebo masku s protiprašným filtrem.

Další ochranná opatření – viz oddíl 7.

6.2 Bezpečnostní opatření pro ochranu životního prostředí:

Je-li to bezpečné, zabraňte dalšímu úniku. Zadržte nebo absorbujte vytekly aplikační roztok se zeminou či pískem. Zabraňte odtékání aplikačního roztoku do vodních toků či kanalizačních potrubí. Pokud tomu nelze zabránit, informovat okamžitě příslušné úřady (policii a hasiče).

6.3 Doporučené metody čištění a zneškodnění:

Opatrně překryjte uniklou látku vlhkým pískem, zeminou nebo jiným vhodným materiálem. Uniklou látku opatrně zameřte, vyvarujte se prášení a přemístěte do určených obalů, sudů pro odpad nebo plastových pytlů k tomu určených. Zasaženou plochu omývejte vodou, nutno dbát, aby se oplachová voda nedostala do toků povrchové vody, rybníků a odvodňovacích kanálů.

6.4 Odkaz na jiné oddíly:

Řiďte se rovněž ustanoveními oddílů 7, 8, 13 tohoto bezpečnostního listu. O větším znečištění vodních cest nebo veřejného prostranství je nutné neprodleně informovat příslušné správní orgány (odbor ŽP OÚ).

ODDÍL 7: ZACHÁZENÍ A SKLADOVÁNÍ

7.1 Opatření pro bezpečné zacházení:

S přípravkem musí být zacházeno bezpečným způsobem.

Přečtěte si štítek před použitím a seznamte se s bezpečnostními pokyny.

Zamezte kontaktu s kůží, očima a ústy.

Chraňte oči bezpečnostními brýlemi.

Dále jsou nutné rukavice a vhodné oblečení, pokud by kůže měla přijít do kontaktu s přípravkem při rozprašování.

Nejezte, nepijte nebo nekuřte při práci s přípravkem.

Vždy si umyjte ruce před jídlem, pitím a kouřením.

Dodržujte zásady osobní hygieny pro zacházení s chemickými přípravky.

Neumisťujte nástrahu tam, kde by mohla být přístupná volně žijícím živočichům, pro které není určena, domácím živočichům a dětem.

7.2 Podmínky pro bezpečné skladování směsi včetně neslučitelných látek:

Skladujte v originálních obalech, v chladných a dobře odvětraných skladových prostorech, nepřístupných dětem a odděleně od potravin a krmiv. Chraňte před extrémními teplotami a mrazem. Uchovávejte při teplotě do 40°C. Neskladujte spolu s oxidačními činidly. Přípravek nesmí přijít do styku s alkáliemi, silnými kyselinami a oxidačními činidly.

7.3 Specifické konečné/specifická konečná použití:

Biocid. Při skladování v původních neotevřených obalech při pokojové teplotě přípravek zůstává fyzikálně i chemicky stabilní minimálně po dobu 3 let.

ODDÍL 8: OMEZOVÁNÍ EXPOZICE / OSOBNÍ OCHRANNÉ PROSTŘEDKY

8.1 Kontrolní parametry

8.1.1 Expoziční limitní podle nařízení vlády č. 361/2007 Sb, v platném znění:

Expoziční limit není znám, nemá smysl (při dodržení všeobecných limitů prašnosti pro inertní pomocné komponenty TWA (mg/m³, 8hod) 10, je odpovídající přepočtená koncentrace účinné látky v řádu 0.1 ppm).

8.1.2 Omezování expozice pracovníků:

- Osobní ochranné pomůcky – viz dále 8.2.2 – musí vyhovovat směrnici 89/686/EHS a Nařízení vlády ČR č. 21/2003 Sb., jejich rozsah je povinen stanovit uživatel dle ustanovení Zákona 262/2006 Sb. a nařízení vlády 495/2001 Sb. dle situace na pracovišti.

8.1.3. Ochranná opatření a osobní ochranné pomůcky:

Ochrana očí a obličeje: Těsné ochranné brýle.

Ochrana rukou: Vhodné ochranné nepropustné pracovní rukavice odolné proti chemikáliím.

Ochrana kůže a těla: Pracovní oděv a obuv.

Obecná bezpečnostní a hygienická opatření:

Při práci nejíst, nepít a nekouřit. Po práci si umýt ruce pečlivě teplou vodou a mýdlem a osprchovat se. Používat ochranný krém. Znečištěný ochranný oděv před dalším použitím vyperte.

8.1.4 Omezování expozice životního prostředí:

Zabránit úniku směsi do složek životního prostředí. Jestliže k tomu ve větší míře došlo, ihned informovat příslušné instituce.

ODDÍL 9: FYZIKÁLNÍ A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech

Skupenství, forma	:	široké, válcové granule o průměru cca 8 mm
Barva	:	načervená
Zápach	:	virtuálně bez zápachu
Hořlavost	:	spalitelný
Rozpustnost ve vodě	:	nerozpustný
Sypná měrná hmotnost (g/100ml)	:	60 - 70
Minimální zápalná teplota (°C)	:	> 500

ODDÍL 10: STÁLOST A REAKTIVITA

10.1 Reaktivita:

Hořením nebo expozicí žáru mohou vznikat dráždivé nebo toxické zplodiny. Za normálních podmínek nereaktivní.

10.2 Chemická stabilita: Za normálních podmínek je přípravek stabilní.

10.3 Možnost nebezpečných reakcí: Není známa.

10.4 Podmínky, kterým je třeba zabránit: Vysoké teploty.

10.5 Neslučitelné materiály: nespecifikováno.

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu: nespecifikováno

ODDÍL 11: TOXIKOLOGICKÉ INFORMACE

11.1 Informace o toxikologických účincích:

Akutní toxicita: pro necílové savce a ostatní živočichy většinou mírná.

Pro cílovou skupinu:

LD50 orální účinné látky (brodifacoum): 0,27mg/kg – potkan
Nástraha Norat – přepočtem: 5,4g/kg živé váhy, tj. Pro dospělého jedince cca 1g, při čemž nutno počítat s kumulativním účinkem.
Orální LD50 pro myš (brodifacoum): 0,4mg/kg
Nástraha Norat přepočtem: 8 g/kg váhy, tj. cca 0,5 g

Necílové skupiny:

LD50 (brodifacoum): 0,25mg/kg – 1 mg / kg – pes (1-4x)
2 mg/kg – kočka (100x)
4,5mg / kg – drůbež (16x)

Dermální toxicitu pro potkana uvádějí různé zdroje v širokém rozpětí hodnot pro účinnou látkou = 50 až 200 mg/kg, přepočtem pro přípravek jde o hodnoty vysoké v řádu až kilogramů na 1 kg živé váhy, naproti tomu u králíka jsou uváděny hodnoty cca 10x nižší. (LD50 cca 2,5 g / kg – přepočteno na přípravek).

Inhalační toxicita není k dispozici.

Dráždivost: Nedráždí kůži králíka. Podle dostupných dat nástraha může být velmi nepravděpodobně dráždivá pro lidskou pokožku. Může způsobit velmi slabé podráždění očí ve vyjimečných případech.

Senzitizace:	nenastává
Karcinogenita:	nebyla zaznamenána
Mutagenita:	nebyla zaznamenána
Toxicita pro repr:	nebyla zaznamenána
Specifická toxicita pro orgán:	nespecifikována
Toxicita opakované dávky:	působí kumulativně při orální aplikaci

ODDÍL 12: EKOLOGICKÉ INFORMACE

12.1 Toxicita:

Před použitím přípravku se seznamte s návodem na použití.

Škodlivý pro divoce žijící živočichy.

Účinná látka brodifacoum se vyznačuje extrémní toxicitou pro ryby, bezobratlé (dafnie) a řasy.

LC50 pstruh	0,042 mg/l (test 96 hod.)
EC50 algae (řasy)	0,04 mg /l; 72hod.
EC50 dafnie	0,25 mg/l (48hod., Daphnia Magna)

Avšak při koncentraci 50 mg na 1kg nástrahy a její nesmáčivé, voskované formě je riziko velmi sníženo.

Naproti tomu mohou být ohroženy divoce žijící obzvláště menší živočišné druhy, jestliže by nebyly dodržovány předepsané způsoby aplikace a došlo k pozření přípravku.

12.2. Perzistence a rozložitelnost:

Nesnadno rozložitelný, forma přípravku umožňuje stabilitu i ve vlhkém prostředí.

12.3. Bioakumulační potenciál: Hromadění se nepředpokládá.

12.4. Mobilita v půdě: Vzhledem k odolnosti vůči vodě, pohyb v půdě nenastává.

12.5. Výsledek PBT a vPvB posouzení: Není zařazen.

ODDÍL 13: POKYNY PRO ODSTRAŇOVÁNÍ

13.1 Metody nakládání s odpady

Vhodné metody pro odstraňování směsi a znečištěného obalu:

Odstranit dle platných českých a místních předpisů (např. ve spalovně nebezpečných odpadů, vybavené čištěním spalin).

S nežádoucím přípravkem ve větších množstvích musí být nakládáno bezpečně – optimálním způsobem je spalovna nebezpečných odpadů, vybavená čištěním spalin s doporučeným dvoustupňovým spalováním při teplotě 1200 - 1400°C.

Malá množství lze likvidovat rovněž spálením. Nespotřebovanou nástrahu lze znovu použít. Jednotlivé prázdné obaly je možno rovněž spálit a neobsahují-li zbytek nespotřebovaného přípravku – rovněž likvidovat i s domovním odpadem.

Nepoužívat k jiným účelům.

Nevyprázdněné obaly nebo přípravek nesmí zamořit povrchové vodní zdroje, kanály nebo příkopy.

ODDÍL 14: INFORMACE PRO PŘEPRAVU

Přípravek není klasifikován jako nebezpečný pro jakýkoliv druh přepravy.

ODDÍL 15: INFORMACE O PŘEDPISECH

15.1 Nařízení týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí / specifické právní předpisy

týkající se směsi:

Nařízení EP a Rady č. 1907/2006/ES, REACH

Nařízení EP a Rady č. 1272/2008/ES, CLP

Nařízení vl. č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění

Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a přípravcích

15.2 Posouzení chemické bezpečnosti: Není k dispozici.

ODDÍL 16: DALŠÍ INFORMACE

Změny provedené v bezpečnostním listu v rámci revize:

První vydání bezpečnostního listu dle nařízení 453/2010/ES a 1272/2008/ES.

1.0 1. 6. 2015 Klasifikace směsi podle CLP.

Pro náležité a bezpečné zacházení s produktem dbejte prosím schválených podmínek, které jsou uvedeny na produktové etiketě.

Klíč nebo legenda ke zkratkám:

Acute Tox.	Akutní toxicita
Skin Sens.	Senzibilizující pro kůži
Skin Irrit.	Dráždivost pro kůži
Serious Eye Damage	Vážné poškození očí
Eye Irrit.	Dráždivost pro oči
Aquatic Acute	Toxicita pro vodní prostředí – akutní
Aquatic Chronic	Toxicita pro vodní prostředí – chronicky
STOTE SE	Toxicita pro specifické orgány
STOTE RE	Toxicita pro specifické orgány při opakované nebo prodloužené expozici
PBT	látka perzistentní, bioakumulující se a toxická zároveň
vPvB	látka vysoce perzistentní a vysoce bioakumulující se
REACH	nařízení č. 1907/2006/EC
CLP	nařízení č. 1272/2008/EC

Seznam příslušných standardních vět o nebezpečnosti, bezpečnostních vět a/nebo pokynů pro bezpečné zacházení:

H300	Při požití může způsobit smrt.
H310	Při styku s kůží může způsobit smrt.
H315	Dráždí kůži.
H318	Způsobuje vážné poškození očí.
H319	Způsobuje vážné podráždění očí.
H332	Toxicky škodlivý při vdechování.
H372	Způsobuje poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici.

H373	Může způsobit poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici.
H400	Vysoce toxický pro vodní organismy.
H410	Vysoce toxický pro vodní organismy; s dlouhodobými účinky.
H412	Škodlivý pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.
EUH401	Dodržujte pokyny pro používání, abyste se vyvarovali rizik pro lidské zdraví a životní prostředí.
EUH208	Obsahuje 2, 2'-Iminodiethanol . Může vyvolat alergickou reakci.
P101	Je-li nutná lékařská pomoc, mějte po ruce obal nebo štítek výrobku.
P102	Uchovávejte mimo dosah dětí.
P103	Před použitím si přečtěte údaje na štítku.
P233	Uchovávejte obal těsně uzavřený.
P234	Uchovávejte pouze v původním obalu.
P270	Při používání nejezte, nepijte a nekuřte.
P220	Uchovávejte/skladujte odděleně od potravin, nápojů a krmiva pro zvířata.
P273	Zabraňte uvolnění do životního prostředí.
P280	Používejte ochranné rukavice/ochranný oděv/ochranné brýle.
P262	Zabraňte styku s kůží.
P264	Po manipulaci důkladně umyjte vodou a mýdlem.
P301 + P310	PŘI POŽITÍ: Okamžitě volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P501	Odstraňte obsah/obal v souladu se zákonem.

Důležité odkazy na literaturu a zdroje dat:

Státní legislativa, BL výrobce, odborný literatura, přepravní předpisy.

Pokyny pro školení:

Dle bezpečnostního listu.

Další informace:

Před nákupem nebo použitím si přečtěte etiketu.

Norat H je přípravkem firmy PelGar International Ltd. International Ltd., Velká Británie.

Tento bezpečnostní list je aplikovatelný jen pro doporučené užití přípravku, kdy musí být dbáno dostupných návodů.

Informace v tomto bezpečnostním listě je zpracována podle nejlepších dostupných znalostí. Je zpracována v dobré víře, ale bez záruky. Různé faktory mohou ovlivňovat vlastnosti v konkrétních podmínkách. Je odpovědností uživatele produktu, aby posoudil správnost informací při konkrétní aplikaci.

PelGar Bezpečnostní list dle Nařízení 453/2010/ES a 1272/2008/ES

Datum vydání: 1.6. 2015

Název směsi: **NORATH**
